

Raadsvoorstel

Onderwerp:	Kadernota Circulair gemeente Dalfsen
Datum:	25 februari 2025
Portefeuillehouder:	A. Schuurman
Decosnummer:	1909
Informant:	Rutger Uitentuis r.uitentuis@dalfsen.nl

Voorstel:
De Kadernota Circulair gemeente Dalfsen vast te stellen.

Inleiding:

Circulariteit is één van de tandwielen van een duurzame samenleving. In uw coalitiedocument 2022-2026 is circulariteit benoemd als een aandachtspunt. Goede afvalscheiding en hergebruik van grondstoffen is belangrijk. Circulariteit maakt onderdeel uit van het Dalfser Duurzaamheidsbeleid. Er gebeurt al veel op dit vlak. Een concrete visie met uitvoeringsplan is er niet. Hierin is afgesproken dat naast optimalisatie van de inzameling van huishoudelijk afval een verkenning wordt uitgevoerd naar andere lokaal relevante kansen en mogelijkheden. Deze resultaten zijn verwerkt in het bijgevoegde kaderdocument (Kadernota Circulair gemeente Dalfsen, bijlage 1).

Uit de resultaten blijkt dat circulariteit in alle sectoren volop in ontwikkeling is. We willen de komende jaren vooral kennis en ervaring opdoen en daarbij lokale circulaire initiatieven stimuleren en faciliteren. De komende twee jaar (2025 en 2026) wordt vooral gefocust op de volgende sectoren en doelgroepen:

- Landbouw
- Bouw
- Afval- en Grondstoffenbeheer (de reguliere inzameling van huishoudelijk afval wijzigt niet door deze Kadernota)
- Koplopers & Pioniers
- Circulaire gemeente (de invloed van de gemeente op de doelstelling van 100% circulariteit in 2050 is relatief. Het vraagt van alle inwoners en organisaties een inspanning)

De drie sectoren (Landbouw, Bouw en Afval- en Grondstoffenbeheer) zijn op basis van milieu-impact en hebben veel materialen en grondstoffen in omloop. Daarnaast hebben de sectoren Landbouw en Bouw het hoogste aandeel in het aantal vestigingen en werkzame personen in de gemeente Dalfsen. Afval- en grondstoffenbeheer speelt (al) in samenwerking met ROVA een cruciale rol in het bewustmaken en betrekken van organisaties en inwoners bij de circulaire transitie.

De doelgroepen (Koplopers & Pioniers en Circulaire Gemeente) versterken de eerdergenoemde sectoren. Koplopers & Pioniers fungeren als katalysator voor innovatie in de circulaire transitie. De gemeentelijke organisatie kan een voorbeeldfunctie vervullen en juiste randvoorwaarden creëren.

De gemeentelijke organisatie kan zelf een voorbeeldfunctie vervullen; circulair inkopen stimuleert de circulaire transitie.

Argumenten:

- 1.1 De Kadernota bijdraagt aan een gezonde lokale circulaire economie. Dit ligt in lijn met het doel van de landelijke overheid om in 2050 100% circulair te zijn. De focus ligt op belangrijke sectoren voor de gemeente Dalfsen. Dit is afgestemd met regionale en lokale partners.
- 1.2 De Kadernota zorgt voor focus en wendbaar is. Geen focus is geen resultaat. De circulaire transitie kenmerkt zich door veel ontwikkelingen, wendbaar zijn is daarbij van belang.
- 1.3 De Kadernota in lijn ligt met de doelstellingen uit het coalitiedocument en het duurzaamheidsbeleid. Conform afspraak leveren we dit document op. De aanpak past bij de gemeente Dalfsen; geen grote broek, goed afgestemd met partijen, gebaseerd op samenwerken en een actieve gemeente. Ook biedt de aanpak ruimte voor Pioniers & Koplopers. Circulariteit staat daarnaast benoemd in diverse vastgestelde en komende beleidsdocumenten, zoals de Omgevingsvisie 2040 en het Volkshuisvestingsprogramma.
- 1.4 De bestaande succesvolle inzameling van huishoudelijk afval blijft in stand. Hier worden geen grote wijzigingen verwacht. De focus ligt op het continu verbeteren en optimaliseren.
- 1.5 Gelet op het ravijnjaar activiteiten geen grote financiële impact hebben. Door te focussen (sectoren en doelgroepen) beperken we onze inzet c.q. uren. Er wordt vooral aangesloten bij bestaande ontwikkelingen.

Kanttekeningen en risico's

Bij het vaststellen van de Kadernota Circulair gemeente Dalfsen dient rekening te worden gehouden met de volgende risico's:

De circulaire ontwikkelingen gaan anders, langzamer of sneller dan verwachting uit de Kadernota.

Transities zijn moeilijk te voorspellen. Veel is afhankelijk van ketens en de economie. Aannemers kunnen bij internationale tegenwind bijvoorbeeld terugvallen op de traditionele bouwmaterialen of juist versneld overstappen op nieuwe lokaal geproduceerde materialen. Ondanks onze zorgvuldigheid blijven we veel in afstemming.

Inschatting: laag risico. Mochten ontwikkelingen anders gaan is er geen nood. We zijn wendbaar en kunnen indien nodig snel schakelen. We maken geen grote stappen en doen geen grote investeringen. We doen het stap voor stap.

De rol en focus van de gemeente Dalfsen is verkeerd en niet passend.

De sectoren en doelgroepen met bijbehorende activiteiten geven geen garantie voor succes en is niet dwingend. Als bijvoorbeeld blijkt dat een sector of doelgroep vanuit Europa of de nationale overheid meer passend is dan is het verstandig om hier een rol in te nemen.

Inschatting: Laag risico. De dienstverlening op het gebied van de huishoudelijke afvalinzameling wijzigt niet. De basis blijft op orde. Door samenwerking en regelmatige afstemming tussen betrokken partijen en andere gemeenten, en een lerende en flexibele aanpak (Circuleren) kan dit risico geminimaliseerd worden.

Alternatieven:

Geen of gewijzigde Kadernota vaststellen.

De raad mag naar eigen inzicht de Kadernota aanpassen. Bijvoorbeeld door te focussen op meer of andere sectoren of doelgroepen. Of door een grotere of juist kleinere rol in te nemen. In het geval de raad besluit over het niet vaststellen van de Kadernota kunnen ontwikkelingen, zoals wet- en regelgeving, de gemeente Dalfsen overvallen. Daarnaast bestaat er het risico om de boot te missen in het geval er kansrijke mogelijkheden (kunnen) ontstaan.

Aandachtspunt: het inzamelen van huishoudelijk afval is een wettelijke taak en dient in stand te worden gehouden.

Duurzaamheid:

De Kadernota Circulair gemeente Dalfsen is een uitwerking van het Uitvoeringsplan Duurzaamheid.

De circulaire transitie is één van de tandwielen voor een duurzame samenleving. Dit plan ondersteunt de duurzame samenleving.

Financiële consequenties:

Circulariteit valt binnen het programma Duurzaamheid.

Aan deze Kadernota zijn geen financiële consequenties verbonden. De beschreven rollen en taken zijn inpasbaar binnen het bestaande (afval)beleid, formatie en bijbehorende begroting. De inzet kan binnen gemeentelijke projecten zorgen voor minder of extra kosten. De omvang hiervan is moeilijk in te schatten. Dit valt buiten de scope van deze Kadernota.

In de Kadernota staat omschreven dat na twee jaar een evaluatie zal plaatsvinden waarbij ook afwegingen plaatsvinden om de inzet te vergroten of te verkleinen.

Communicatie:

- De Kadernota Circulair gemeente Dalfsen zal na besluitvorming bekendgemaakt worden op de website van de gemeente, waarop een link naar het document zal worden geplaatst. Ook zal een link op Intranet worden geplaatst.
- Bij de bekendmaking op de website van de gemeente volgt een persbericht.
- Activiteiten die invloed hebben op of samenwerking vereisen met inwoners en/of organisaties worden tijdig gericht geïnformeerd.

Vervolg:

Iedere sector en doelgroep bevat uitgangspunten (zie verdere uitwerking in bijlage 1 Kadernota Circulair gemeente Dalfsen, hoofdstuk 3), en daarnaast (voorbeeld-)activiteiten opgenomen in Bijlage

1 van de Kadernota. Aan deze activiteiten wordt gewerkt tot in ieder geval de vaststelling van het Uitvoeringsplan Circulair gemeente Dalfsen. Per sector en doelgroep is in onderstaande tabel de koppeling gemaakt van een uitgangspunt met een (voorbeeld-)activiteit:

Sector/ doelgroep	Uitgangspunt	(Voorbeeld-)activiteit
Landbouw	De gemeente faciliteert agrarische ondernemers die zich verder willen ontwikkelen op het gebied van kringlooplandbouw.	Aanhaken bij de provincie Overijssel voor het creëren van mogelijkheden en het stimuleren van het telen (aanbod) en de lokale afzet van (diverse) biograndstoffen, ook wel biobased grondstoffen.
Bouw	Er ontstaat lokaal vraag en aanbod voor het toepassen van circulaire materialen.	Het gebruik van biobased bouwmaterialen verhogen door de vraag naar (lokale) biobased bouwmaterialen te stimuleren. Kansen liggen bij de woningbouw en de warmtetransitie (bijvoorbeeld isolatie).
Afval- en Grondstoffenbeheer	Voor organisaties en inwoners is het een vanzelfsprekendheid en eenvoudig om effectief producten te kopen, en grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk (lokaal) te verwerken.	Samenwerken met gebiedsverbinders en de inwonersverenigingen om lokale initiatieven in de gemeente Dalfsen te stimuleren.
Koplopers & Pioniers	De circulaire transitie zorgt voor nieuwe(toekomstbestendige) bedrijfsmodellen, koppelkansen en werkgelegenheid.	Inzicht creëren in en het faciliteren van een (online) marktplaats voor lokale (rest)stromen van materialen om deze, waar mogelijk, lokaal uit te wisselen tussen organisaties.
Circulaire Gemeente	De gemeentelijke organisatie van Dalfsen pakt haar rol en verantwoordelijkheid in de circulaire transitie, en fungeert als voorbeeld naar haar omgeving.	Experimenteren met marktconsultaties en innovatief aanbesteden rondom circulariteit.

De uitgangspunten en (voorbeeld-)activiteiten liggen in lijn met de gesprekken met partijen en deskresearch.

Na het vaststellen van de Kadernota wordt door het college het Uitvoeringsplan Circulair gemeente Dalfsen voor 2025 en 2026 vastgesteld. De raad wordt hierover geïnformeerd via het RIS. Via de reguliere bestuursrapportages worden de voortgang en de ontwikkelingen gedeeld.

Bijlagen:

1. Kadernota Circulair gemeente Dalfsen

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
Rikus Jager

de gemeentesecretaris,
Henry van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 februari 2025, nummer 1909;

overwegende dat circulair beleid (Kadernota en Uitvoeringsplan) wenselijk is;

gelet op de vele ontwikkelingen op het gebied van grondstoffenschaarste en voedselverspilling en de wereldwijde, Europese, nationale en provinciaal ambitie voor de circulaire transitie;

gezien de wens om duurzaamheid centraal te laten staan in alles wat de gemeente Dalfsen doet en een rol te nemen op het gebied van hergebruik en recycling;

b e s l u i t :

De Kadernota Circulair gemeente Dalfsen vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 24 maart 2025.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
Rikus Jager

de griffier,
Mara Zweesr